

สรุปรายงานการประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๒

ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ณ สำนักงานสหประชาชาติ (Palais des Nations) นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

.....

ศาสตราจารย์คลินิก เกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๒ (World Health Assembly : WHA72) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักงานสหประชาชาติ (Palais des Nations) นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส โดยมีสรุปผลการเข้าร่วมการประชุมและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ :

๑. การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๒

การประชุมสมัชชาอนามัยโลกเป็นการประชุมเวทีนโยบายด้านสุขภาพระดับโลกที่สำคัญและมีผลต่อการประชุม คือ ทิศทางการขับเคลื่อนด้านสุขภาพในระดับโลก โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมประมาณ ๒,๐๐๐ คน ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและข้าราชการระดับสูงจากประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลก ๑๙๔ ประเทศ สำหรับประเทศไทยมีศาสตราจารย์คลินิก เกียรติคุณ นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก ภายใต้หัวข้อ “หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : โดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง” (Universal Health Coverage : Leaving No – one Behind) ดังนี้ :

รัฐบาลไทยให้ความสำคัญในด้านการรักษาพยาบาลตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ โดยจัดสรรงบประมาณสำหรับสงเคราะห์ประชาชนผู้มีรายได้น้อยด้านการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นการวางรากฐานการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง การสร้างระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ดีของประเทศไทยจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องมีพันธสัญญาทางการเมือง ความเป็นเจ้าของร่วมกันของประชาชน ความพอเพียงและความเท่าเทียมกันของระบบสุขภาพ และสิ่งสำคัญที่สุด คือ ระบบธรรมาภิบาลที่ดี ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพอย่างเท่าเทียม โดยประเทศไทยพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้นวัตกรรมทางสังคมจากประเทศอื่นๆ เพื่อจะได้ขับเคลื่อนหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไปด้วยกัน

นอกจากนี้ ได้เข้าร่วมเป็นเกียรติในพิธีมอบรางวัล Director – General’s Health Leaders ให้กับนายแพทย์วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร ที่ปรึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขด้านต่างประเทศ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีผลงานโดดเด่นในด้านสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ซึ่งได้รับการเสนอชื่อเข้ารับรางวัลดังกล่าวจากสำนักงานองค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับประเด็นด้านวิชาการอื่นๆ มีวาระที่สำคัญ ดังนี้ :

๑. Preparation for the High – level Meeting of the United Nations General Assembly on Universal Health Coverage

ที่ประชุมได้หารือเพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมระดับสูงของสหประชาชาติในประเด็นหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งจะจัดประชุมในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยต้องมีข้อมูลนำเข้าจากองค์การอนามัยโลก และที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๒ นี้ ได้มีการรับรองมติในวาระดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าประกอบการทำร่างปฏิญญาทางการเมืองต่อไป

๒. Polio Eradication and Polio Transition

ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานด้านการกวาดล้างโปลิโอ และแผนงานเปลี่ยนผ่านงานด้านโปลิโอ และได้รับรองรายงานการประชุมว่าด้วยความก้าวหน้าในการกวาดล้างโปลิโอ ซึ่งปัจจุบันยังคงพบผู้ป่วยอยู่ในประเทศปากีสถาน และอัฟกานิสถาน โดยในประเทศไนจีเรียพบผู้ป่วยรายสุดท้ายในปี ค.ศ. ๒๐๑๘ และยังมีปัญหาด้านการขาดแคลนวัคซีนโปลิโอชนิดฉีด (IPV) ในภาพรวม

๓. Access to Medicines and Vaccines

ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับ Road map for access to medicines, vaccines and other health products 2019 – 2023 และได้มีข้อมติ Improving the transparency of markets for medicines, vaccines, and other health products โดยข้อมตินี้จะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการควบคุมกำกับราคาผลิตภัณฑ์สุขภาพในประเทศ

๔. Eleventh Revision of the International Classification of Diseases (ICD)

ที่ประชุมได้มีการหารือเกี่ยวกับ ICD11 ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายอีกทั้งเทคโนโลยีและสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการจัดการรหัส การแปล การทดสอบ และการนำเสนอ เมื่อเปรียบเทียบกับ ICD 10 แล้ว ICD 11 มี ๕ ประเด็น ได้แก่ Diseases of the blood or blood forming organ, Diseases of immune system, Sleep-walk disorders, Conditions related sexual health และ Traditional medicine นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่สำคัญและปรับให้ทันสมัยได้แก่ การดื้อยาปฏิชีวนะ การจัดกลุ่ม HIV การปรับรหัสของเบาหวาน ภูมิแพ้และความปลอดภัยของผู้ป่วย

๕. Follow – up to the High – level Meetings of the United Nations General Assembly on health - related Issues : Ending Tuberculosis

ที่ประชุมได้มีการหารือเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาวัดโรคตาม Global strategy and targets for tuberculosis prevention, care and control after 2015 โดยให้ดำเนินการตาม Multisectoral Accountability Framework และ Political Declaration on the fight against tuberculosis

๖. Follow – up to the High – level Meetings of the United Nations General Assembly on health-related Issues: Prevention and Control of NCDs

ที่ประชุมได้มีการหารือการปรับวัตถุประสงค์ของ Global action plan for the prevention and control of NCDs 2013 – 2020 และ WHO comprehensive mental health action plan 2013 – 2010 ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมทั้งหารือขยายขอบเขตความมุ่งมั่นในการจัดการจากการจัดการ ๔ โรคไม่ติดต่อหลักและ ๔ ปัจจัยเสี่ยงหลัก (4x4 NCD agenda) ให้ครอบคลุมถึง “การลดปัญหาหมอกควันทางอากาศ” และ “การสร้างเสริมสุขภาพจิตและสภาวะ” ซึ่งจะเรียกเป็น “5x5 NCD agenda”

๗. Follow – up to the High – level Meetings of the United Nations General Assembly on Health Related Issues : Antimicrobial Resistance

ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับรายงานผลการดำเนินงานตามมติการประชุมระดับสูงขององค์การสหประชาชาติเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสุขภาพในประเด็นการดื้อยาต้านจุลชีพ ตามข้อมติของที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลกที่ WHA68.7 Global Action Plan on Antimicrobial Resistance และข้อมติของ

ที่ประชุมองค์การสหประชาชาติที่ 71/3(2016) สนับสนุนการดำเนินร่วมระหว่าง WHO, FAO และ OIE ตาม Global Action Plan

๘. Global Action on Patient Safety

ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับการรับรอง Global Action on Patient Safety และให้การรับรองวัน Global Patient Safety Day เป็นวันที่ ๑๗ กันยายนของทุกปี เพื่อสร้างความตระหนักของสังคม สร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในเรื่อง patient safety ของแต่ละประเทศสมาชิก

๙. Promoting the Health of Refugees and Migrants: Draft Global Action Plan, 2019 – 2023

ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับ Draft global action plan, 2019 – 2023 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาในระดับโลกที่ต้องการให้ผู้อพยพหรือคนต่างด้าวมีสุขภาพดี โดยรวมเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนทั่วไป

๒. กิจกรรมอื่นๆ

๒.๑ การประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ

ประเทศไทยในฐานะประธานอาเซียนได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (Informal ASEAN Breakfast) ซึ่งการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นตามธรรมเนียมปฏิบัติ ซึ่งเป็นการรวมตัวของรัฐมนตรีสาธารณสุขในประเทศอาเซียนที่จะแสดงถึงศักยภาพและความเป็นปึกแผ่นของอาเซียนในเวทีระดับโลก โดยที่ประชุมหารือเกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินการจัดตั้งศูนย์สมาคมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและนวัตกรรมในประเทศไทย และการสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนใช้ประโยชน์จากศูนย์ความร่วมมือองค์การอนามัยโลกเพื่อป้องกันและดูแลด้านพิษวิทยา (WHO Collaborating Centre for the Prevention and Control of Poisoning) ของศูนย์พิษวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล รวมถึงความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานด้านป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ รวมทั้ง ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงร่วมกันในการจัดหายาที่หายากเพื่อรักษาโรคที่พบน้อยแต่อันตรายมาก (Orphan drugs) ของประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ยาต้านพิษสำหรับพิษไซยาไนด์ พิษงู โดยให้ประเทศไทยเป็นแกนหลัก และการจัดตั้งองค์กรโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (ASEAN NCD Foundation) ซึ่งเป็นการแสดงถึงศักยภาพและความเป็นปึกแผ่นของอาเซียนในเวทีระดับโลก

๒.๒ การหารือทวิภาคี

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

หารือกับนายแพทย์มาซาโยชิ ชินทานิ (H.E. Dr. Masayoshi Shintani) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการประเทศญี่ปุ่น โดยฝ่ายไทยยินดีที่จะร่วมกับญี่ปุ่นจัดการประชุม PMAC2020/UHC2020 ระหว่างวันที่ ๒๘ มกราคม – ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ กรุงเทพฯ ภายใต้หัวข้อ “เร่งรัดความก้าวหน้าเพื่อนำไปสู่หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า” และญี่ปุ่นชื่นชมไทยในฐานะผู้ประสานงานร่วมของกระบวนการเจรจาสร้างปฏิญญาทางการเมืองของการประชุมระดับสูงว่าด้วยหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ซึ่งจะจัดในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๑.หารือกับนายแพทย์ซาอิด นามากิ (H.E. Dr. Saeed Namaki) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและแพทยศาสตร์ศึกษา สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงสาธารณสุขและแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุขให้เสร็จโดยเร็ว และฝ่ายไทยได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อศึกษาดูงานด้านการสาธารณสุขไทย รวมทั้ง เข้าร่วมการประชุมวิชาการรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในปี ๒๕๖๓

๒.หารือกับนายแพทย์โจเซ่ แองเจิล พอร์ทัล มิรันดา (H.E. Dr. José Angel Portal Miranda) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐคิวบา เกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงสาธารณสุขแห่งสาธารณรัฐคิวบาว่าด้วยความร่วมมือในสาขาสาธารณสุขและการวิจัยทางการแพทย์ โดยเฉพาะความร่วมมือด้านสาธารณสุขมูลฐาน เทคโนโลยีทางการแพทย์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงาน (Working Group) เพื่อหารือในรายละเอียดต่อไป สำหรับฝ่ายไทยได้แต่งตั้งนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข และนายแพทย์พิสุทธิ์ ชื่นจงกลกุล กองการต่างประเทศ เป็นผู้ประสานงาน และฝ่ายคิวบาแต่งตั้ง Dr. Nestor Marimon Torres, Director of International Cooperation เป็นผู้ประสานงาน

นอกจากนี้ ในระหว่างการประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ ๗๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มีโอกาสพบปะกับนายกัน คัน หยอง (Mr. Gan Kim Yong) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสิงคโปร์ โดยฝ่ายไทยยินดีที่จะร่วมมือกับฝ่ายสิงคโปร์เพื่อขับเคลื่อนในเรื่องโรคไม่ติดต่อ และพบปะกับนางสิซิลี คาริูกิ (H.E. Mrs. Sicily Kariuki) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีด้านสุขภาพสาธารณรัฐเคนยา (Cabinet Secretary of Health) ซึ่งฝ่ายเคยยาขอบคุณประเทศไทยที่ได้สนับสนุนการพัฒนาาระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในสาธารณรัฐเคนยา รวมถึงตัวแทนองค์การอนามัยโลกได้กล่าวชื่นชมและขอบคุณประเทศไทยสำหรับการเป็นผู้นำการขับเคลื่อนเรื่องหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในระดับโลก

๒.๓ กิจกรรมคู่ขนาน (Side Event)

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเข้าร่วมกิจกรรมคู่ขนานเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนสำหรับหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า” (Good Governance, Multi-Sectoral Actions for Universal Health Coverage) โดยได้กล่าวปาฐกถาภายใต้หัวข้อ “หลักธรรมาภิบาลที่ดีของไทย” ดังนี้ :

กว่า ๔๕ ปีที่ไทยได้ขับเคลื่อนระบบสุขภาพถ้วนหน้ามา พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่สุดต่อการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ยั่งยืน คือ “ความไว้วางใจ” ระหว่างภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเมื่อมีแล้ว ย่อมส่งผลต่อการยอมรับของประชาชนต่อระบบบริการและลดค่าใช้จ่ายในการบริหาร

จัดการต่างๆ อีกทั้งความไว้วางใจนี้ยังส่งผลต่อประสิทธิภาพและความเท่าเทียมในการให้บริการทางสุขภาพ ซึ่งหากปราศจากสิ่งนี้แล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดการตรวจวินิจฉัยและรักษาที่เกินความจำเป็น การฟ้องร้องที่เพิ่มสูงขึ้นและการใช้ประโยชน์จากระบบบริการลดลง โดยความไว้วางใจนี้จะประกอบไปด้วยความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความไว้วางใจในการให้บริการที่มีคุณภาพ และเกิดความใกล้ชิดระหว่างประชาชนและบุคลากรด้านสุขภาพ โดยลดการคิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัว ตามคำสอนของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย) “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง”

.....

กองการต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข